

רצח נשים בנשק ברישיון

מסמך זה נכתב לבקשת חברת הכנסת מירב בן ארי. המסמך מתמקד ברצח נשים בנשק חם והוא עדכון של [מסמך](#) קודם בנושא זה שנכתב במרכז המחקר והמידע של הכנסת ביולי 2023.¹ בחלק הראשון של המסמך מוצגים נתונים על כל הנשים שנרצחו בחמש השנים האחרונות, 2024–2020; בחלקו השני של המסמך מוצגים נתונים על רצח נשים בנשק חם בשנים הנדונות, בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה של הנרצחת וקטגוריית הרישוי של הנשק שבו בוצע הרצח. הנתונים במסמך נמסרו לנו ממדור נפגעי עבירה במשטרת ישראל. קבוצת האוכלוסייה של הנרצחת נקבעה על פי הגדרות המשטרה: [יהודים](#) – מי שסיווג דתו הוא יהודי לפי משרד הפנים ומי שמגדיר עצמו חסר דת; [ערבים](#) – ערבים מוסלמים, ערבים נוצרים ודרוזים; [אחרים](#) – נוצרים שאינם ערבים וזרים (אזרחים זרים, מבקשי מקלט, עובדים זרים). **נציין כי נתוני הפשיעה של משטרת ישראל משתנים, ונכונים למועד הפקתם/דלייתם.**²

רצח נשים

לפי נתוני מדור נפגעי עבירה, בשנים 2024–2020 נרצחו בסך הכול 146 נשים בישראל.³ מכלל הנרצחות, רוב הנרצחות היו ערביות – 56% מכלל הקורבנות; כ-38% מהנרצחות היו יהודיות; וכ-6% השתייכו לקבוצת האחרות (כאמור, נשים שאינן יהודיות ואינן ערביות).

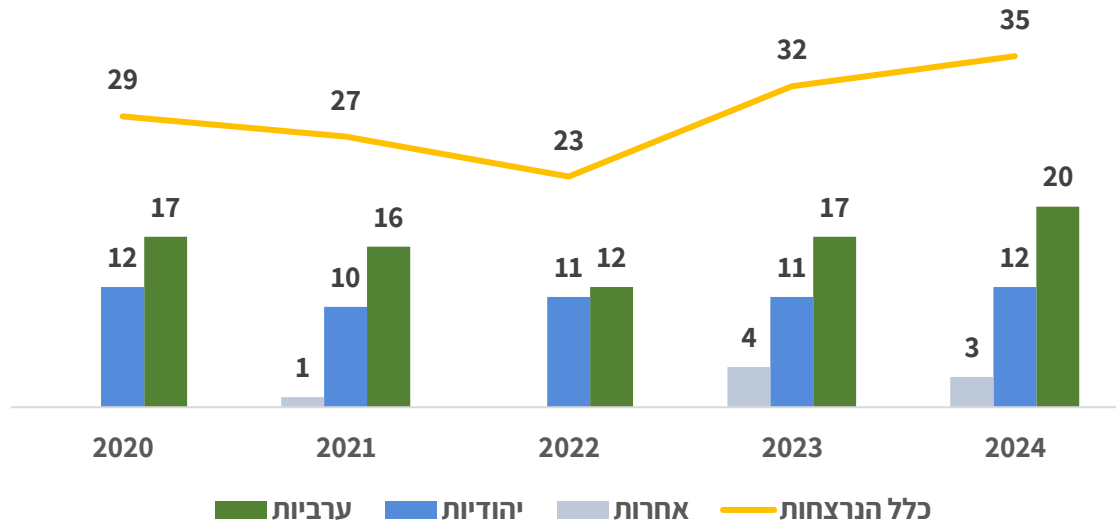
בתרשים 1 מוצג מספר הנרצחות בשנים הנדונות, בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה.

¹ עדו אבגר, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, [שאלות הנוגעות לביצוע עבירות בנשק ברישיון ולשימוש בו לרעה](#), 25 ביולי 2023.

² מקור הנתונים במסמך זה, אם לא צוין אחרת: עדן ששון, רכזת לשכה בכירה, לשכת השר לביטחון לאומי, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 19 בינואר 2024.

³ לפי מדור נפגעי עבירה ומשפחה. ככלל המדור לא מונה נרצחות קטינות בנתוני רצח נשים, אך בנתונים הללו נכללו שש נרצחות קטינות: שתי נרצחות בכל אחת מהשנים 2021–2022 ועוד שתי נרצחות בשנת 2024.

תרשים 1: מספר הנרצחות, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2020-2024⁴

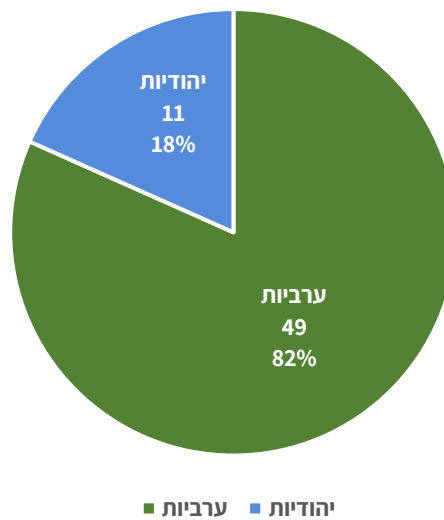
בתרשים אפשר לראות כי בשנים 2021-2022 הייתה מגמת ירידה במספר כלל הנרצחות, ולאחר מכן נצפית מגמת עלייה. מגמה דומה אפשר לראות גם במספר הנרצחות הערביות. לעומת זאת, מספר הנרצחות היהודיות נותר יציב יחסית, 10-12 קורבנות בשנה. מהתרשים אפשר ללמוד כי בכל אחת מהשנים הנבדקות רוב הנשים הנרצחות היו ערביות (52%-59% מכלל הנשים שנרצחו בכל שנה).

רצח נשים בנשק חם

לפי נתוני מדור נפגעי עבירה, 41% מכלל הנשים שנרצחו בשנים 2020-2024 (60 נשים) נרצחו באמצעות נשק חם. בתרשים 2 מוצג פילוח הנרצחות בנשק חם לפי קבוצת אוכלוסייה.

⁴ כאמור, נתוני המשטרה הם דינמיים ונכונים למועד הפקתם; בהקשר זה נציין כי בתשובה שנמסרה למרכז המחקר והמידע של הכנסת ב-11 ביוני 2023 לצורך כתיבת המסמך הקודם צוין כי בשנת 2022 נרצחו בסך הכול 24 נשים, ואילו בנתונים שקיבלנו לצורך כתיבת מסמך זה צוין כי בשנת 2022 נרצחו בסך הכול 23 נשים. בתשובת המשטרה הוסבר כי הנתונים עודכנו בעקבות מידע חדש שהתקבל בתיק והוביל לקביעה שלא בוצע רצח. זוהרה עטיה, חוליית אלימות במשפחה, מדור נפגעי עבירה, משטרת ישראל, שיחת טלפון, 27 בינואר 2025.

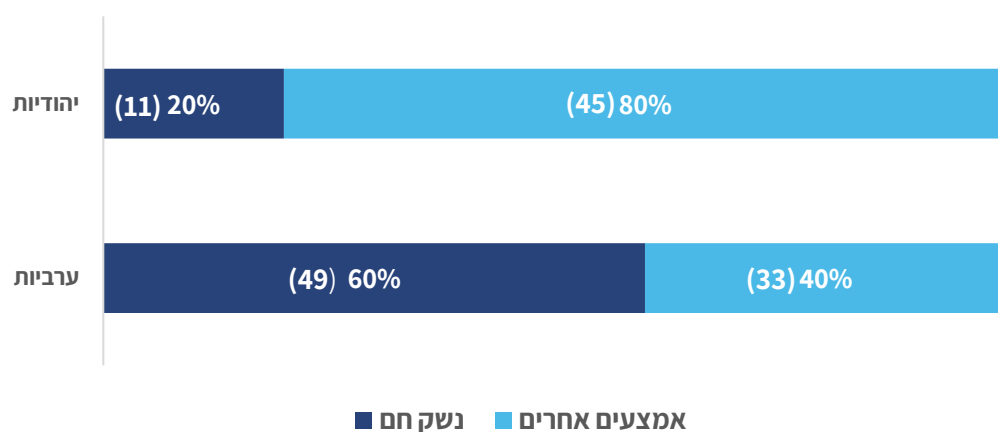
תרשים 2: נשים שנרצחו בנשק חם, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2020-2024

רוב הנרצחות בנשק חם - 82% (49 נרצחות) - היו ערביות, והשאר - 18% (11 נרצחות) - היו יהודיות. לא נרצחו בנשק חם נשים מקבוצת האחרות בתקופה הנבחנת. שיעור הנשים הערביות בקרב הנרצחות בנשק חם גבוה במידה ניכרת משיעורן בקרב כלל הנרצחות (56% מכלל הנרצחות, כאמור).

דרך נוספת לבחון את שיעור הנרצחות בנשק חם מכלל הנרצחות היא התבוננות על כל קבוצת אוכלוסייה בנפרד. בתרשים 3 מוצגים נתונים על שיעור הנרצחות בנשק חם מכלל הנרצחות בכל אחת מקבוצות האוכלוסייה.

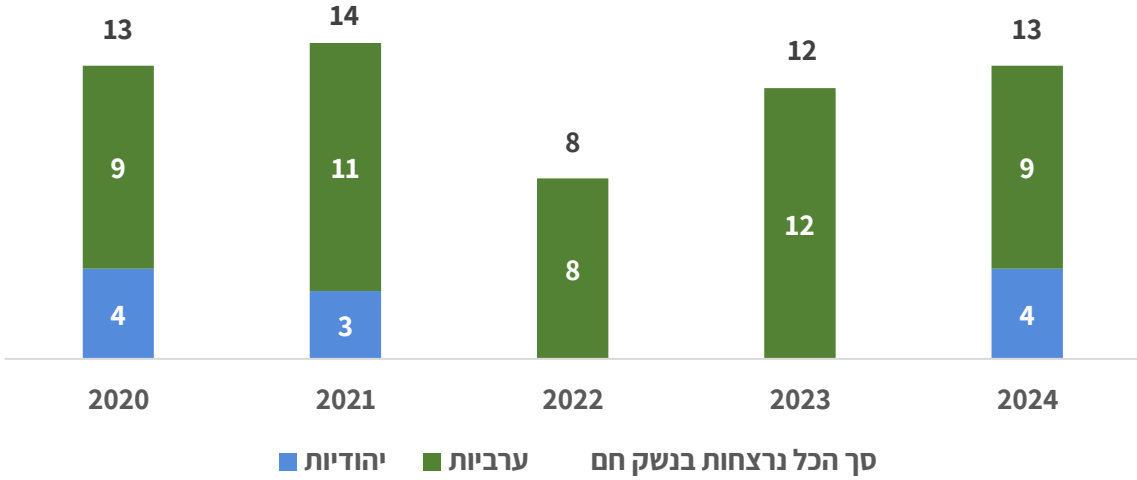
תרשים 3: שיעור הנרצחות בנשק חם מכלל הנרצחות בקבוצת האוכלוסייה, 2020-2024

בתרשים אפשר לראות כי רוב הנרצחות היהודיות - 80% - לא נרצחו בנשק חם, אלא באמצעים אחרים, ואילו בקרב הנרצחות הערביות המגמה הפוכה - 60% מהנרצחות הערביות נרצחו בנשק חם.

בתרשים 4 מוצגים נתונים על הנשים שנרצחו בנשק חם בכל אחת מהשנים 2020-2024, בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה.

תרשים 4: נרצחות בנשק חם, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2020-2024⁵

לפי התרשים, מספר הנשים שנרצחו בנשק חם בכל אחת מהשנים הנבדקות היה 12 עד 14, מלבד שנת 2022 שבה הייתה ירידה במספר הנרצחות בנשק חם - שמונה בסך הכול. עוד מוצג בתרשים כי **מספר הנרצחות הערביות בנשק חם גבוה ממספר הנרצחות היהודיות בנשק חם בכל אחת מהשנים בתקופה הנבדקת**. בשנים 2022-2023 לא היו נרצחות בנשק חם מקבוצת היהודיות (יוזכר כי בכל אחת מהשנים האלו היו 11 נרצחות מקבוצת היהודיות).

רצח נשים בנשק חם על פי קטגוריית הרישוי של הנשק

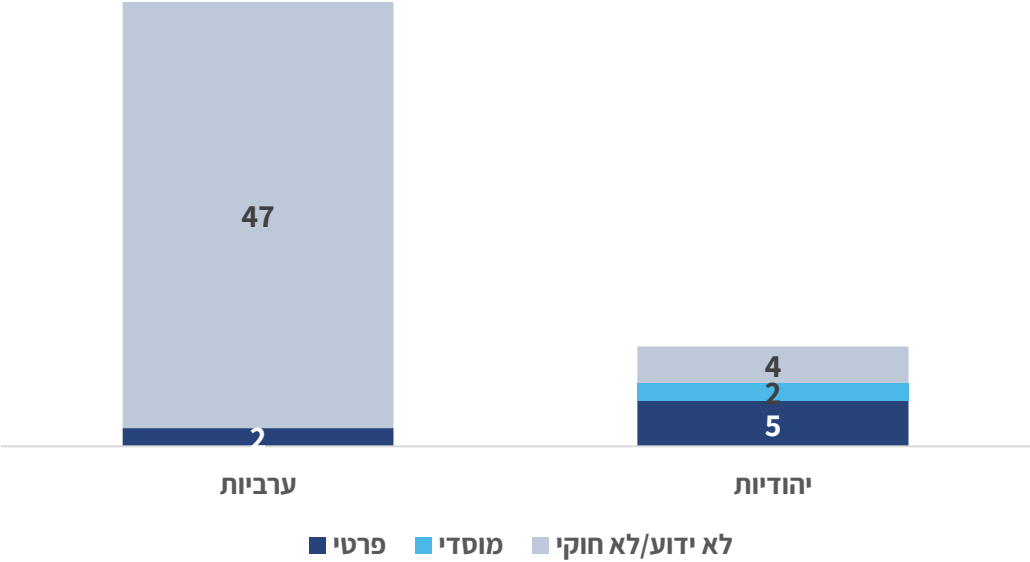
מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש לקבל נתונים על רישוי הנשק ששימש לרצח, בפילוח לפי: רישיון פרטי; רישיון מוסדי; נשק לא חוקי; ומקרים שבהם לא ידוע באיזה נשק חם בוצע הרצח. **לפי מדור נפגעי עבירה, אין באפשרותם להבחין בין נשק לא חוקי ונשק לא ידוע**, בין השאר מכיוון שהנתונים מתקבלים בדיווח הראשוני אודות עבירות המתה, ולא נערכת בדיקה פרטנית כדי לקבוע אם לרצח שימש נשק לא חוקי או לא ידוע. בהקשר זה יצוין שככלל, כדי לקבוע שרצח בוצע בנשק ברישיון, ראשית יש לקבוע מי החשוד ברצח, ומדור נפגעי עבירה מדווח על קיומו של חשוד ברצח רק לאחר הגשת כתב אישום. לפיכך, ככלל, עד הגשת כתב אישום לא ידווח שרצח בוצע בנשק ברישיון, אלא אם צוינה עובדה זו בדיווח הראשוני. נוסף על כך יש להדגיש כי גם במקרים שבהם נרשם חשוד והוגש כתב אישום, לא תמיד אפשר לקבוע איזה נשק שימש לרצח.⁶

⁵ יצוין כי לפי מדור נפגעי עבירה, בתשובה שקיבלנו ונתוניה הוצגו במסמך הקודם צוין שבשנת 2022 נרצחו שבע נשים בנשק חם במקום שמונה, בשל טעות סופר. זוהרה עטיה, חוליית אלימות במשפחה, מדור נפגעי עבירה, משטרת ישראל, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, טלפון, 27 בינואר 2025.

⁶ זוהרה עטיה, חוליית אלימות במשפחה, מדור נפגעי עבירה, משטרת ישראל, שיחות טלפון, 27 בינואר 2025; 30 בינואר 2025.

לפי נתוני מדור נפגעי עבירה, רוב הנרצחות בנשק חם בשנים 2020-2024 נרצחו באמצעות נשק לא חוקי או לא ידוע - 85% (כאמור, מהמשטרה נמסר לנו שאין ביכולתם להבחין בין שתי הקטגוריות); 12% מהנרצחות נרצחו באמצעות נשק ברישיון פרטי; ו-3% - נרצחו באמצעות נשק ברישיון מוסדי. חשוב לציין כי מגמות אלו משתנות בהתאם לקבוצת האוכלוסייה שהנרצחת משתייכת אליה. תרשים 5 מוצגים נתונים על רצח נשים בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה של הקורבן וקטגוריית הרישוי של הנשק החם ששימש לרצח, בשנים 2020-2024.

תרשים 5: רצח נשים בנשק חם, לפי קבוצת אוכלוסייה של הקורבן וקטגוריית הרישוי של הנשק, 2020-2024

לפי התרשים, מרבית הנרצחות בנשק חם היהודיות (64%) נרצחו בנשק ברישיון - שבע מ-11 נרצחות - ומהן שתי נשים נרצחו באמצעות נשק מוסדי וחמש באמצעות נשק פרטי. ארבע מ-11 הנרצחות בנשק חם היהודיות נרצחו באמצעות נשק לא חוקי או לא ידוע. יש להדגיש כי ארבעת מקרי הרצח האלו התרחשו בשנת 2024, ונכון למועד קבלת המידע טרם הוגש בעניינם כתב אישום. מכאן שייתכן שסיווג הנשק שבו בוצע הרצח ישתנה לאחר הגשת כתב אישום.

בקרב הקורבנות הערביות, הרוב המוחלט של הנרצחות בנשק חם נרצחו באמצעות נשק לא ידוע או לא חוקי - 96%: 47 מתוך 49 נרצחות בנשק חם ערביות. כ-4% מהנרצחות בנשק חם הערביות נרצחו באמצעות נשק פרטי (שתיים מ-47 נרצחות). יצוין כי תשעה מקרי רצח של נשים ערביות בנשק לא חוקי או לא ידוע התרחשו בשנת 2024, ולפיכך ייתכן שגם כאן יחולו שינויים לאחר הגשת כתבי האישום, אם יוגשו.

בהקשר זה נציין כי במסמך קודם עלה כי נכון לנובמבר 2024 הוגשו כתבי אישום בכל 11 מקרי הרצח של נשים יהודיות שהתרחשו בשנת 2023, אך רק בשמונה מ-17 מקרי הרצח של נשים ערביות באותה שנה (47%).⁷

⁷ ג'רי אלמו קפיטל, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, [נתונים על קורבנות רצח, בדגש על רצח נשים](#), 12 בדצמבר 2024.